

“Hoe lang houden de boeren het nog vol?”

Bart Mouton denkt er serieus over om naar Oost-Europa te verkassen. Want het land rondom zijn varkensboerderij in Lochristi is omgetoverd in natuurgebied, en zijn stallen blijken ineens recreatiegebied te zijn. Tenzij hij zijn hele bedrijf ombouwt tot een kinderboerderij, is zijn toekomst hoogst onzeker. En er zijn meer boeren die aan emigreren denken. Want in Vlaanderen is de lol eraf...

Terwijl de nachtvluchten de Wetstraat wakker houden, ploegen de boeren voort, al valt hen dat steeds zwaarder. En dus vond zelfs minister-president Yves Leterme tijd om met Paul D’Hoore in discussie te gaan over de toekomst van onze landbouwers. Leterme draagt de boeren nauw in het hart, en niet alleen omdat hij zelf een geit houdt – hij heeft al vaak rondgebazuind dat hij eigenlijk nog het liefst boer was geworden.

Al lijkt er meer toekomst te zitten in de politiek. Want de concurrentie met de boeren uit de nieuwe Europese lidstaten belooft moordend te worden, en de quota die de Europese boeren een vaste productie garandeerden, lijken op de helling te komen. De boeren hebben dan ook weinig keus: de romantische tijden zijn voorbij, de boer moet ondernemer worden. Hij moet investeren en lenen, het hoofd bieden aan ingewikkelde administratie en regelgeving, en tegelijk kampen met het negatieve imago waarmee de voedselcrisis de stiel hebben opgezadeld.

Het aantal depressies bij boeren is dan ook hoog, al zijn boer en boerin meestal te trots om hulp te zoeken. Vooral de talrijke milieu- en andere regels ervaren ze als regelrechte pesterijen. Een familiebedrijf draaiende houden lijkt een onmogelijke opdracht geworden. Daarom sluiten steeds meer boeren zich aan bij een bedrijvengroep die het hele productieproces “van grond tot mond” coördineert. Die groepen staan financieel sterker, waardoor de druk op de resterende kleine bedrijfjes nóg groter wordt.

Alsmaar meer kleine boeren gaan het dan ook anders aanpakken. Ze proberen de grote ketens niet te beconcurreren, maar werpen zich op de bioteelt, de hoeveproducten, of zelfs wat het “agrarische toerisme” is gaan heten. Hoevetoerisme en kinderboerderijen zitten in de lift, en helemaal nieuw zijn de zorgboerderijen. **Boerin Els Verstraeten runt er zo één in Hasselt:** mensen die terug willen naar de natuur, overstressed zijn of van een verslaving afgeraakt, zijn er welkom. De boerderij als alternatieve levensstijl, of hoe de nieuwe toekomst van de boer een bewijs te meer is hoezeer de gewone Vlaming vervreemd geraakt is van de boerenstiel. Hoelang ploegt de boer nog voort?